

SAMBORI ÒMNIUM

ALGUNES PAUTES I RECOMANACIONS

Els criteris de valoració:

Convé tenir present des de l'inici els criteris de valoració per tal d'orientar la nostra feina i saber on cal posar l'èmfasi. Tingueu en compte que es tracta dels criteris de valoració del Sambori, però no de qualsevol obra artística. Són valors a tenir en compte per aquesta convocatòria.

ASPECTES FORMALS

- La proposta enviada ofereix les garanties tècniques mínimes d'imatge i so per ser projectada.
- La proposta enviada (inclosos els materials complementaris) presenta el projecte i el seu procés de manera clara i entenedora.

ASPECTES DE CONTINGUT

- La proposta té un plantejament original i innovador en la temàtica o en el format artístic del vídeo entregat.
- La proposta contribueix a crear nous imaginaris, trencant estereotips o donant veu a col·lectius infrarepresentats.
- La proposta empra la cultura com a eina de transformació social cap a una societat més justa, respectuosa amb el medi i/o equitativa, mostrant un compromís pel bé col·lectiu.
- La proposta fomenta el sentiment de pertinença amb la comunitat, creant sinergies entre els diferents agents de la comunitat educativa i municipal.
- La proposta mostra o contribueix al vincle amb la llengua i cultura catalanes.

La importància d'enregistrar el procés:

La qualitat del vídeo que presenta el projecte no es mesura pel com (l'edició, imatges, etc.) sinó pel **què** i, en aquest sentit, és fonamental **mostrar el procés**, el treball que s'ha fet amb el grup al llarg dels mesos.

És molt útil **enregistrar les sessions**, guardar tot el **material** que es va usant i, si cal, **crear una comissió** al grup classe encarregada de totes les tasques relatives al procés.

Els projectes que es basen en **una activitat puntual** realitzada un o dos dies a l'aula **no seran avaluats positivament**: cal tenir-ho en compte.

Per explicar el procés podem usar recursos que vagin **més enllà de l'enregistrament audiovisual**: la il·lustració, el grafisme... ens poden ajudar.

Eines per al vídeo final:

Com a referències, recomanem el web de verkami, on hi ha vídeos breus que presenten un projecte: www.verkami.com

Material d'arxiu gratuït: Pexels www.pexels.com/ca-es i Archive archive.org

Per acompanyar els projectes Sambori, no hi ha res com deixar-se guiar per les experiències i consells de creadors i creadores professionals. També és molt útil i inspirador escoltar les reflexions d'entitats i professionals experts en el camp de l'educació, l'art i la cultura.

Per aquest motiu, us proposem mirar els vídeos que hem creat des de La Sullivan, organitzats en dos grups: **Les veus** (entrevistes amb creadores de diverses disciplines) i **Els debats** (diàlegs que van tenir lloc el curs 2021-2022 entre professionals i expertes en l'àmbit de treball del Sambori).

Aquest dossier que teniu entre mans vol ser una guia per facilitar-vos la revisió del material: en resumeix el contingut i en destaca el més important.

ATENCIÓ: Tots els vídeos són d'ús intern d'aquest projecte. Prequem no els feu públics ni compartiu més enllà de l'aula.

Les veus

#Com trobem la inspiració?

Pepa Plana. Pallassa.

Martí Sales. Escriptor, traductor i músic.

Joana Gomila. Cantant, músic.

Arnal Ballester. Dibuixant, il·lustrador i animador.

Pau Roca. Actor, director i productor.

Tanit Plana. Fotògrafa.

#L'art transforma el món?

Clara Peya. Pianista i compositora.

Març Llinàs. Guionista i humorista.

Ikram Boulum. Músic.

Adriana Fuertes. Actriu, pallassa.

Núria Güell. Artista.

Daura Mangara. Músic, activista, raper.

Zoe García. Biòleg, productor, músic.

#Com presentar un projecte artístic?

Flavita Banana. Il·lustradora

Angelo Palma. Director creatiu

Anna Pérez Pagès. Periodista

Israel Solà. Director de teatre.

Lyona. Il·lustradora i realitzadora de videoclips

Ausiàs Pérez. Dissenyador.

Lara Costafreda. Il·lustradora.

Els debats

#1. Què implica crear col·lectivament?

Amb Versembrant, José y sus Hermanas i Nun'Art

#2. Resolem dubtes

Amb Experimentem amb l'Art i A Bao A Qu

#3. Com presentem el nostre projecte?

Amb Laura Sangrà i Gerard Vidal

LES VEUS

#Com trobem la inspiració?	5
#L'art transforma el món?	12
#Com presentar un projecte artístic?	20

#Com trobem la inspiració?

Com sorgeixen les idees creatives? Com trobem la inspiració? Com s'exercita el cultiu de la sensibilitat? Què passa quan treballem col·lectivament? Què fas quan et bloqueges? Què passa si ens equivoquem? L'art reflecteix qui som? És important el reconeixement dels altres? Com podem sortir del bloqueig? Com podem evaluar les nostres creacions? Un consell?

Pepa Plana	6
Martí Sales	7
Joana Gomila	8
Arnal Ballester	9
Pau Roca	10
Tanit Plana	11

PEPA PLANA

PALLASSA

Creació, Artista, Inspiració, Quotidianitat, Joc

<https://youtu.be/au898xb5d6U>

Blocs temàtics:

- La qüestió de la creació.
- El fet de ser artista rau en l'observació.
- Originalitat i veritat.
- El moviment com a forma de pensament.
- El que sorgeix de l'error.
- Fabulació i especulació.

Idees destacades:

- La creació són peces de *puzzle* que es van encaixant a poc a poc.
- Saber de què es vol parlar no sempre ve d'entrada i pot costar de trobar.
- Ser artista implica projectar una mirada sobre el món, saber mirar.
- El divertiment rau en la transformació de l'observació en una obra.
- Cal conèixer la pròpia originalitat, la pròpia veritat: no copiar.
- D'un dia horrorós, en poden sortir idees vàlides i interessants.
- Jugar amb els condicionals és divertit i activa la imaginació.

Cites:

- "Per mi ser artista té a veure amb una capacitat de mirar i veure el món".
- "No acabes mai de mirar: ets un espectador de la vida, tothora omplint imatges".
- "No hi ha trucs ni varetes màgiques, però sí saber quin és el teu carisma i la teva diferència, la teva veritat".
- "Pensa amb els peus, belluga't, juga amb el cos."
- "Fascina't amb el joc."
- "Res a perdre, tot a guanyar".

MARTÍ SALES

ESCRITOR, TRADUCTOR I MÚSIC

Sensibilitat, Cultiu, Atenció, Interès, Atzar, Riquesa

<https://youtu.be/5kwg7fdNk-I>

Blocs temàtics:

- Cultiu de la sensibilitat.
- La sensibilitat s'exercita.
- El material sensible del món.
- Atzar i error.
- Creació col·lectiva.
- Gust i transformació.

Idees destacades:

- Cultiu de la sensibilitat: treballar el que ens passa, sentim i veiem.
- No s'han de fer distincions d'importància: tot és interessant.
- Convertir l'esma en atenció: fixació i interès.
- Hi ha més coses dins de les coses que veiem: el material sensible és el món.
- Cal incorporar l'error i l'atzar en el procés creatiu.
- En el treball en grup, tot suma i tot juga.
- Els gustos són un aprenentatge i un procés, no un lloc fixe.

Cites:

- "Parar atenció a tot. L'interès depèn de la intenció que tu hi posis".
- "Posa una càmera que vagi mirant el que passa i el que sents, sense jutjar".
- "En el treball en grup és important escoltar, respectar i no voler imposar".
- "Hem de baixar les barreres del prejudici".

JOANA GOMILA

CANTANT I MÚSIC

Experimentació, Entorn, Escolta activa, Atenció,

Vida, Error, Joc

<https://youtu.be/9o8xOIWcNBQ>

Blocs temàtics:

- Creació i imaginació.
- Inspiració.
- Treball col·lectiu.
- Bloqueig creatiu.
- Vincles entre art i vida.
- Vincles entre present i passat.
- Obra contemporània.

Idees destacades:

- Connexió amb l'entorn per a poder pensar.
- Escoltar les idees i entomar-les amb atreviment.
- No hi ha idees dolentes.
- No es tracta tant de la idea, sinó de com l'atenem.
- Entrenar l'escolta com una forma de creació.
- La creació no és una tasca individual: l'escolta la converteix en col·lectiva.
- La creació és una cosa general que està en totes les parts de la vida.
- La creació és una fotografia d'un moment vital.
- Crear també és abraçar l'error.
- El joc i la cerca com a metodologies de creació.

Cites:

- "Per a mi la inspiració no és una cosa mística. Intento cercar maneres per estar present".
- "M'agrada escoltar la imperfecció d'un moment en concret. No el vull maquillar".
- "Tot s'hi val: no tingueu por i juegueu."

ARNAL BALLESTER

DIBUIXANT, IL·LUSTRADOR I ANIMADOR

Treball, Autocrítica, Bloqueig creatiu, Distància,

Rigor, Perfecció

<https://youtu.be/ezCJCFxAV4>

Blocs temàtics:

- Inspiració.
- Creació col·lectiva.
- Reconeixement i autocrítica.
- Bloqueig, creació i avaluació.
- El temps i la creació.
- Rigor i perfeccionisme.

Idees destacades:

- La inspiració es troba treballant.
- Sempre es crea col·lectivament.
- Cal tenir en compte l'error en el procés de creació.
- L'autocrítica i la distància respecte del que et diuen és important.
- La distància és fonamental per allunyar-se del bloqueig.
- La creació no es pot allargar eternament: és cosa d'un moment determinat.
- Ser rigorós no és el mateix que ser perfeccionista excessivament..

Cites:

- "Les idees se m'acudeixen treballant: agafant un llapis i posant-me davant d'un paper."
- "No hi ha mai una creació estrictament individual."
- "L'excessiva autocrítica és perillosa: és important deixar-se endur."
- "No pots allargar indefinidament el procés creatiu."

PAU ROCA

ACTOR, DIRECTOR I PRODUCTOR

Límits, Bloqueig, Error, Intercanvi

<https://youtu.be/l-cvwRYkIHc>

Blocs temàtics:

- Creació en equip.
- Bloqueig i consells per sortir-ne.
- Pensar en positiu per a la creació.

Idees destacades:

- Cal conèixer les pròpies limitacions i confiar en els altres.
- L'intercanvi d'opinions com a eina.
- El bloqueig és normal: humilitat i sentit de l'humor com a remei.
- El pensament negatiu amaga una manca d'entrega o ordre.

Cites:

- "L'error servirà perquè es desencalli el bloqueig."
- "Si creem a través de l'ego, l'obra es perjudica."
- "Es tracta de gaudir de l'intercanvi d'opinions."

TANIT PLANA

FOTÒGRAFA

Incomoditat, Creació, Escolta, Treball en equip,

Interrogació

<https://youtu.be/7iGQxINbPKI>

Blocs temàtics:

- Incomoditat i dubte: bases de la creació.
- Escolta i lloc de trobada.
- Treball en equip.
- Distribució de tasques i coneixement de les pròpies qualitats i interessos.
- El dret a no saber i a preguntar.

Idees destacades:

- La creació sorgeix d'allò que no entenem, del que ens travessa, del que ens fa mal.
- No s'ha d'esquivar la incomoditat, sinó interrogar-nos què és el que passa.
- Escoltar i generar un lloc de trobada per tal de crear.
- Crear un vincle de confiança requereix temps i normes de joc.
- Ningú no s'equivoca: de l'error sorgeix la creació.
- Cal saber quins són els àmbits, les formes i les metodologies que tenim ganes de treballar.
- No saber i preguntar són les bases de la creació i del coneixement.

Cites:

- "Hi ha una alarma que salta en mi, una incomoditat, i d'aquí comença la creació".
- "Per treballar en equip cal un vincle de confiança i un vincle d'afecte".
- "Tot el que la gent aporta al grup és motor de la investigació".

#L'art transforma el món?

Podem transformar el món amb la creació?
Per què és important la creació artística?
Com l'art pot generar un pensament crític?
L'art pot ser una eina de transformació col·lectiva? Què té l'art que no tenen les altres disciplines? La reflexió ve abans de la creació? I si un projecte no té l'impacte que esperàvem? Un consell?

Clara Peya	13
Març Llinàs	14
Ikram Boulum	15
Adriana Fuertes	16
Núria Güell	17
Daura Mangara	18
Zoe García	19

CLARA PEYA

PIANISTA I COMPOSITORA

**Pensament crític, Visibilització, Collectivització,
Incomoditat, Cos, Vulnerabilitat**

<https://youtu.be/LJFfSHfVGk>

Blocs temàtics:

- Transformació.
- Pensament crític.
- L'art com a acte social i col·lectiu.
- Art, cos i diferència.
- Salut mental.
- Corporalitat i presència.

Idees destacades:

- Transformar és un gest petit i humil.
- Convertir la teva necessitat en un assumpte col·lectiu.
- L'art entra pel cos: envaeix les persones.
- Sortir d'un mateix per expressar-se d'una altra manera.
- L'art serveix per eliminar estigmes i per desaprendre.

Cites:

- "Cal tractar temes que puguin generar un pensament crític"
- "La meua autoestima no depèn de mi, depèn de tots".
- "L'art és el més semblant a la llibertat que he experimentat".
- "Mostrem-nos vulnerables i de cos present".

MARÇ LLINÀS

GUIONISTA I HUMORISTA

Transformació, Interès, Perseverança, Noves realitats,

Experimentació, Judicis

<https://youtu.be/MiUQY74Hh7Y>

Blocs temàtics:

- Transformació i recepció.
- Interès personal i col·lectiu.
- Allò local i allò global.
- Visibilització i noves realitats.
- Experimentació i prejudici.

Idees destacades:

- L'art transforma en tant que influencia les persones que el reben.
- L'art pot explicar veritats personals i properes que esdevenen universals.
- De vegades, el públic no està preparat per rebre el missatge que un vol transmetre.
- Cal persistir en els projectes que no funcionen a la primera.
- L'art permet acostar realitat noves a públic que les desconeixia.
- El procés creatiu és un procés d'experimentació que no s'ha de jutjar.

Cites:

- "Si parles d'una cosa que et toca de prop, segur que es convertirà en una cosa social".
- "La pedagogia és un mitjà de comunicació i té potencial per fer aprendre als altres".
- "Pensa globalment i actua localment".
- "El procés creatiu és llarg i de vegades pot no funcionar o no sortir a la primera".
- "No t'arriba una inspiració divina: es tracta de picar pedra i donar-li voltes".

IKRAM BOULUM

Música

Imaginació, Inclusió, Transformació, Migració

<https://youtu.be/WgDjY-epLaQ>

Blocs temàtics:

- Imaginació i transformació.
- Estils i gèneres de la música.
- Inclusió i reivindicació de veus.
- La veu pròpia i el canvi.

Idees destacades:

- La creació i la imaginació són portes a nous mons possibles que desconeixem.
- Treballar l'art des de la política permet canviar els models existents.
- Art també vol dir incloure veus silenciades.
- L'art pot ser un espai de reivindicació, més enllà de l'oci i el gaudi.
- L'art crea referents i formes de relacionar-te amb l'espai de l'art.
- Per explicar el que un vol, ha de partir de la veu pròpia.

Cites:

- "El vessant artístic té una llavor, que és la imaginació, i la imaginació ens dona nous camins per pensar el món i la realitat".
- "Sempre feu possible tot el que desitgeu: no és impossible arribar allà on voleu".

ADRIANA FUERTES

ACTRIU I PALLASSA

Representació, Antiracisme, Riure, Humor,

Autocensura, Afirmació

<https://youtu.be/vEbudM2IFOE>

Blocs temàtics:

- El clown com a transformació.
- Riure com a llenguatge i comunicació.
- Humor i transformació.
- Afirmació i creació.
- Joc i alteritat.
- Transformació.
- Perseverar en la pròpia il·lusió.

Idees destacades:

- L'humor transforma la realitat.
- Per transformar cal expressar-nos lliurement.
- L'autocensura guanya presència amb el temps i cal foragitar-la.
- Amb l'altre i amb el joc, apareix un món d'imaginació nou.
- Canviar el món vol dir oferir nous punts de vista.
- El nostre discurs interfereix en la construcció del món.
- Que ningú ens digui que no a les il·lusions i als desitjos: cal ser rebels.

Cites:

- "A través de cultivar l'art de l'humor podem transformar la realitat, i transformant la realitat ens sentim més lliures".
- "Amb el joc, descobrim noves facetes de nosaltres mateixos".
- "Amb l'altre, ens inventem noves formes de pensar".

NÚRIA GÜELL

ARTISTA

Pràctica anticultural, Política, Transformació,

Dominació, Privilegis

https://youtu.be/5MLRLNg_6_A

Blocs temàtics:

- Pràctica política.
- Espai públic.
- Qüestionar la cultura.
- Privilegis i dominacions.

Idees destacades:

- La pràctica artística és una pràctica política.
- La pràctica artística crea altres possibilitats que no s'han pensat i no existeixen.
- Ocupar l'espai públic és un fet polític.
- La responsabilitat de l'artista: fer-se càrrec del que diu en el món que el mira.
- Cal qüestionar tot allò que està dins de la cultura.
- L'art assenyala estructures de dominació invisibles.

Cites:

- "Si surts a demanar temps a l'altra gent és perquè tens alguna cosa a dir."
- "L'artista ha de detectar les contradiccions del que tenim socialment assumit o del que potser no funciona i s'ha de revisar."
- "La meua pràctica és una pràctica anticultural en tant que repensa la cultura dominant".
- "Quan acabo un projecte, si és un bon projecte, en acabar-lo no soc la mateixa".

DAURA MANGARA

MÚSIC, ACTIVISTA I RAPER

Vivències, Exploració, Autenticitat,

Metamorfosi, Escolta

<https://youtu.be/M9D2A1p95Ew>

Blocs temàtics:

- Món i transformació.
- Procés creatiu.
- La pròpia visió i la dels altres.
- La necessitat de l'art.
- Les possibilitats de l'art.

Idees destacades:

- No cal tenir una intenció ni direcció clara en la creació: es pot fluir i descobrir els camins lentament.
- El procés de creació és sorprenent i s'obre a allò que no està previst.
- Per crear, cal pensar en allò que vols dir i allò que vols projectar. Cal ser fidel a la pròpia essència, autenticitat i originalitat.
- L'art no es fa perquè s'ha de fer: sorgeix del cor i va cap al cor dels altres.
- La metamorfosi pròpia de la creació permet veure que tot és possible i molt més ampli del que creïem.
- No cal intentar crear grans gestos: en allò petit hi ha una intervenció que també és molt poderosa.

Cites:

- "Explico les meves vivències intentant que les altres persones s'hi sentin reflectides".
- "M'agrada l'efecte sorpresa, per això treballo amb el *free style* del rap. M'agrada molt no saber on aniré a parar".
- "L'art ha de sorgir del cor i es dirigeix al cor d'algué altre".
- "Allò gran resideix en allò petit".

ZOE GARCÍA

BIÒLEG, PRODUCTOR I MÚSIC

Transformació, Norma, Visibilització, Escolta, Interès

<https://youtu.be/qOsP6JUYfT8>

Blocs temàtics:

- Transformació i dedicació.
- Art contra la norma.
- Potències de la creació.
- Interès personal i canvi social.

Idees destacades:

- Si l'art no fos transformador, no tindria sentit dedicar-s'hi.
- La creació es situa, en moments, contra la norma.
- La creació pot sorgir del malestar i, de vegades, de la racionalitat i la consciència clara.
- L'art permet acostar l'objectiu transformador a persones que potser no voldrien participar d'aquella transformació o acostar-s'hi.
- El moment en què el públic es fa seva l'obra permet descobrir la potència del que s'ha fet i el seu poder transformador.

Cites:

- "Jo no sabria fer música normativa perquè no em neix. Treballo des de qui soc jo, de com habito els marges de la norma".
- "L'art és una manera d'apropar-se a la gent".
- "No s'ha de crear amb cap altra pretensió que no sigui la de seguir amb el que un vol".

#Com presentar un projecte artístic?

Què hem de tenir en compte en presentar un projecte? Com sabem que el nostre projecte funciona? Com podem gravar el vídeo de presentació? Com incorporarem el procés en el resultat? Com ens presentem a nosaltres? Què és el més important? Com ens relacionem amb el món digital? Com en fem difusió? Quin rol tenen les xarxes?

Flavita Banana	21
Angelo Palma	22
Anna Pérez Pagès	23
Israel Solà	24
Lyona	25
Ausiàs Pérez	26
Lara Costafreda	27

FLAVITA BANANA

IL·LUSTRADORA

Humor, Vinyeta, Premsa, Entusiasme, Convenciment,
Ordre, Enregistrament

<https://youtu.be/XCe4ps4lw14>

Blocs temàtics:

- Presentació i passió.
- Confiança i atreviment.
- Enregistrament.
- Ordre i intenció.

Idees destacades:

- És important que t'agradi allò que presentes, que hi creguis.
- Iniciativa pròpia i entusiasme: ingredients clau.
- Presentar un projecte és demostrar que el projecte funciona i és necessari.
- Registrar el procés és fonamental: guardar tot el material, encara que no sapiguem si és necessari o serà útil.
- Guardar tot el material ben ordenat permet veure què hem fet bé i què hem fet malament.
- No hem de fer el projecte pensant només en com l'explicarem.

Cites:

- "T'ha d'agradar molt el que has de presentar i has de poder resoldre qualsevol dubte."
- "Calen proves que el que estàs presentant és bo i és necessari."
- "Trucar porta a porta a cegues pot ser esgotador i complicat."
- "La presentació no es pot perdre mai de vista."

ANGELO PALMA

DIRECTOR CREATIU

Criteri, Crítica, Honestedat, Estratègia, Radicalitat

<https://youtu.be/P6nCwNkdq8>

Blocs temàtics:

- Exercici de criteri per a la presentació.
- Honestedat per explicar-nos al món.
- Humanització dels projectes.
- Estratègies digitals.
- Radicalitat.

Idees destacades:

- Presentar un projecte demana un exercici de criteri: decidir si l'obra en si mateixa és suficient o cal valorar els processos que poden enriquir l'entrega.
- L'honestedat és fonamental a l'hora de presentar-nos: no es tracta de vendre's.
- Els projectes s'han d'humanitzar: visibilitzar els contextos i mostrar els moments concrets.
- Cal una estratègia per relacionar-se amb les xarxes i el món digital.
- Cal defensar les pròpies idees i visions en un gest de radicalitat.

Cites:

- "Un ha d'amplificar la seva pròpia veritat i ensenyar el seu millor perfil".
- "Hem alineat la comunicació amb la personalitat del projecte".
- "Has de ser radical i defensar les teves idees".

ANNA PÉREZ PAGÈS

PERIODISTA

Públic, Working progress, Recursos, Originalitat,

Constància, Passió

<https://youtu.be/VM2KLb1Msd8>

Blocs temàtics:

- Target i públic.
- Creació col·lectiva.
- Vídeo i recursos.
- Compartir i mostrar.

Idees destacades:

- Cal tenir consciència de quin és el nostre públic: a qui ens dirigim.
- Crear col·lectivament és fascinant per tot el working progress que es genera.
- Cal explicar com ha estat el procés del resultat on hem arribat.
- Pocs recursos no vol dir que el resultat no sigui òptim i exitós.
- La difusió ha de ser original, més enllà del contingut que es comunica.
- La constància i el seguiment són claus: recollir tot el procés apassionant és clau.

Cites:

- "Explicar el procés de treball des de la passió."
- "Millor fer poc i bé que no pas al revés."
- "Tota la feina que s'ha fet, si no arriba al públic, és com si no s'hagués fet mai."

ISRAEL SOLÀ

DIRECTOR DE TEATRE

Art polític, Collectiu, Teatre, Intuïció

<https://youtu.be/pWDR35e17UU>

Blocs temàtics:

- El rol del director.
- Presentació i públics.
- Decisions artístiques.

Idees destacades:

- El director forma part del procés, un espai delimitat en el temps.
- La presentació esdevé un nou espai quan es posa davant del públic.
- Les decisions es prenen sovint a través d'intuïcions.
- Prendre decisions implica renunciar a altres opcions.
- La resposta del públic arriba en el darrer estadi.
- Pensar en el receptor és fonamental, però no ha de pesar en excés.
- Cal fer el que un vol, però conscient de què emociona i què no.
- En el teatre, no és veritat el que s'explica però sí que és veritat del que es parla.

Cites:

- "Veure una cosa en la boira: el lloc on volem anar és una intuïció".
- "Tenir present el receptor no vol dir renunciar a la pròpia creativitat".
- "El director és l'espectador zero".

LYONA

IL·LUSTRADORA I REALITZADORA DE VIDEOCLIPS

Inspiració, Procés, Enginy, Artesania, Recursos,
Disseny, Mechandising

<https://youtu.be/wE2ueFblrJ0>

Blocs temàtics:

- Making off.
- Xarxes socials.
- Idees i recursos.
- Artesania.

Idees destacades:

- Per treballar en un projecte, cal que ens inspiri.
- És bonic mostrar tot l'esforç que hi ha rere un projecte, quan s'acaba.
- Fer un making off permet mostrar totes les parts ocultes d'un projecte.
- Les xarxes socials permeten anar mostrant el procés abans que arribi el resultat.
- Crear expectatives fa créixer l'interès pel resultat.
- L'enginy és fonamental, més que la tècnica.
- L'stop motion (l'artesanía) et permet fer coses que, altrament, serien molt cares.
- Els recursos per cercar alternatives fan el projecte més interessant.

Cites:

- "El més important és la idea, els recursos són el menys important".
- "És la idea el que t'emociona, et remou, et comunica alguna cosa".
- "Els recursos aporten un plus, fan més interessant el projecte, perquè li has hagut de donar una altra volta".

AUSIÀS PÉREZ

DISSENYADOR

Xarxes, Comunitat, Target, Formats, Procés creatiu

<https://youtu.be/rCnds8hFwQk>

Blocs temàtics:

- Xarxes i comunitat.
- Formats de presentació.
- Procés i resultat.

Idees destacades:

- Les xarxes socials com a espai de la difusió. Tenen a veure amb el target a qui et dirigeixes.
- Les xarxes socials no són suficients: cal crear interaccions entre persones.
- És important el suport entre comunitats creatives que no es dediquen al mateix.
- Pensar diferents formats per ensenyar un producte és important.
- Explicar el procés creatiu atorga profunditat al projecte.

Cites:

- "El perill és que tu copiïs els altres, si consumeixes moltes xarxes socials".
- "Moltes vegades el procés és més interessant que el resultat".

LARA COSTAFREDA

IL·LUSTRADORA

Target, Comunicació, Missatge, Relat, Accions

<https://youtu.be/GPXlpx9G604>

Blocs temàtics:

- Receptor, públic, client.
- Relat i accions.
- Comunicació.
- Insights.

Idees destacades:

- És important tenir en compte a qui es dirigeix el projecte i qui volem que el rebi.
- Comunicar tracta de crear un relat i de definir unes accions per a transmetre el relat.
- L'error en el món creatiu és oblidar-nos que la comunicació és fonamental i que sense una bona presentació l'obra no existirà.
- "Volem Acollir" com una campanya de comunicació exitosa.

Cites:

- "Allò que fas està molt bé, però ho has de comunicar de manera que arribi a un receptor".
- "L'ideal és que, quan pensem un projecte, el pensem tot sencer".
- "Qualsevol petita victòria, cal explicar-la".

ELS DEBATS

#1. Què implica crear col·lectivament?	29
#2. Resolem dubtes	33
#3. Com presentem el nostre projecte?	37

1. QUÈ IMPLICA CREAR COL·LECTIVAMENT?

AMB VERSEMBRANT, JOSÉ Y SUS HERMANAS, NUN'ART

<https://youtu.be/fMwZcQofNnk>

Què hem de tenir en compte en presentar un projecte? Com sabem que el nostre projecte funciona? Com podem gravar el vídeo de presentació? Com incorporarem el procés en el resultat? Com ens presentem a nosaltres? Què és el més important? Com ens relacionem amb el món digital? Com en fem difusió? Quin rol tenen les xarxes?

29

Participants:

Gisela Creus, de **Nun'Art**, col·lectiu de dansa: educadora, ballarina i coreògrafa.
nunartbcn.com

Gemma Polo, de **José y sus Hermanas**, col·lectiu teatral: actriu i cantant.
www.joseysushermanas.com

Alba Martínez, de **Versembrant**, escola popular itinerant: cantant i psicòloga.
www.versembrant.cat

Sandra Vicente: moderadora i periodista.

Paraules clau:

- Creació col·lectiva.
- Conflictes.
- Procés de treball.
- Resultat i mostra.
- Crítiques i aportacions.
- Acords col·lectius.

Blocs temàtics:

- Explicació de projectes col·lectius (2:50 - 10:28)
 - * Projecte "Nun'Art" (2:50 - 4:40)
 - * Projecte "José y sus Hermanas" (4:40 - 7:52)
 - * Projecte "Versembrant" (7:52 - 10:28)
- Divisió de coneixement i distribució d'interessos (10:28 - 17:07)
- Idees descartades (17:07 - 24:06)
- Gestió de conflictes i frustracions (24:06 - 28:02)
- Ego i processos de treball (28:30 - 29:06)
- Producció, exposició, procés i resultat (29:10 - 30:28)
- La por al full en blanc (30:30 - 34:00)
- Crítica constructiva i aportacions (35:20 - 39:10)
- Creació i elitisme (40:00 - 41:50)
- Posar-se d'acord (45:30 - 46:30)
- El moviment i la creació (51:05 - 52:00)

30

Idees destacades:

NUN'ART

- El que importa no és el resultat final, sinó el procés, allò que es vol activar.
- Partir de dinàmiques (provatures) que condueixen a altres dinàmiques (noves provatures) fins a arribar al lloc desitjat: primer un es mou i després descobreix què se'n pot extreure.
- No es tracta d'escollir idees sinó d'anar explorant les que resulten més suggerents i interessants.
- Cal parar atenció a la riquesa del que es descarta.
- Aferrar-se a una idea no és cosa bona: totes les idees que neixen són en nosaltres i les idees poden transitar, transformar-se. El que descartem avui pot aparèixer en una creació futura.
- El conflicte entès com a guspira: no ens hi hem d'allunyar, sinó acostar-nos-hi, entendre d'on ha sorgit, què l'ha despertat i cap a on es pot transformar.
- Quan mostrem una peça abans d'estar acabada, hem de saber bé què en volem extreure, d'aquesta exposició. També, què és el que volem preguntar a les persones a qui mostrem el resultat. L'opinió subjectiva és interessant, però pot saturar si no la sabem col·locar bé.
- Per incorporar el moviment (dansa) a la creació, cal partir del moviment quotidià, el que està present en les nostres vides al dia a dia. Partir d'allò senzill que pot fer tothom i que es desenvolupa cap a altres espais: la dansa es fa cada dia. Partir de gestos petits i no tenir por.
- Per fer creació col·lectiva, cal creure molt en el procés i substituir la preocupació per l'ocupació en el camí que es vol seguir.

JOSÉ Y SUS HERMANAS

- La creació col·lectiva pot funcionar com una "família fluida": agents que entren i surten del procés creatiu i ajuden a organitzar els materials que es generen, a la vegada que acompanyen en tot allò sobre el que no se sap prou.
- La dialèctica com a forma de creació col·lectiva: gener profunditat i indicar quins són els camins interessants a seguir.
- "Fes el que vulguis" com a punt de partida del treball col·lectiu.
- Allò que es descarta és sovint una base per anar a llocs nous i diferents: el seu caràcter provisional impulsa exploracions i recerques. "Energia dissipada" com a concepte: tot s'aprofita i a tot se li pot cercar un espai.
- Es poden crear formats diversos per acumular tot aquesta energia dissipada i el material que no és definitiu: espais webs, fanzines, carpetes... on es recull el material eteri que no és definitiu.
- No estem acostumats a fer-nos càrrec del que impliquen els conflictes: és per això que cal mirar-los a la cara i detectar d'on surt la incomoditat, també el que genera.
- És millor que egos i conflictes surtin: i ja es pensarà, després, com ens en fem càrrec.
- Començar un procés de creació passa per escollir un tema, un marc conceptual per on moure's. Cada persona del grup pot venir amb una proposta que després es posa en comú a la recerca d'un punt en comú.
- Quan aportem una crítica, és important especificar a què ens referim i quin és el punt que es vol ajustar: precisió en els comentaris per poder modificar l'obra.

31

VERSEMBRANT

- Triangulació d'un projecte col·lectiu: èmfasi en el procés, atorgar eines i crear un bon acompanyament.
- Horitzontalitat com a metodologia de comunicació: cal valorar totes les opinions i totes les veus.
- La perfecció no és el punt de partida: l'emoció pot sorgir també de la imperfecció. És un gest que democratitza l'art.
- Tot el que fem i produïm no sempre ha d'acabar exposant-se: també pot formar part de nosaltres i que es recuperi més endavant.
- "L'ansietat del poeta" és el terme amb què ens referim a la frustració que obre la creació: el conflicte no sempre és negatiu, també pot generar noves coses.
- El que es mostra és, sempre, només la punta de l'iceberg.
- És important entendre la creació com un procés lent, pausat i que demana reflexió, mai no és immediat.
- Per encetar un projecte, cal iniciar amb un estímul que remogui, que faci de catalitzador, que faci de guspira.
- Davant de les crítiques constructives, és important desengranar en què consisteix el "no m'agrada": què no funciona? Què no agrada?
- El rap com a música democràtica: la tècnica és complicada, però és a l'abast de tothom.
- Per arribar a acords, és important saber què vol un mateix però, a la vegada, mantenir una escolta activa i interès per les aportacions dels companys.

2. RESOLEM DUBTES

AMB EXPERIMENTEM AMB L'ART I A BAO A QU

<https://youtu.be/B6IwnSUbkn0>

Com mostrem les inquietuds en l'art? Com trenquem les parets de l'escola i incorporem el nostre entorn en la creació? De quina manera hem de gestionar les frustracions? Podem aconseguir que tothom tingui veu? Com es genera confiança? Com fem del procés una part del resultat? Hi ha activitats que facilitin la creació en equip?

33

Participants:

Berta Arroyo, d'**Experimentem amb l'art**: pràctiques cooperatives en relació amb l'art i l'educació.

experimentem.org

Agnès Sebastià, d'**A Bao A Qu**: educació i projectes a cavall de la creació artística i l'educació.

www.abaoaqu.org

Sandra Vicente: moderadora i periodista.

Paraules clau:

– Referents	– Resultat
– Interessos	– Frustració
– Inquietuds	– Múltiples veus
– Procés	– Confiança
– Entorn	– Resiliència

Blocs temàtics:

- Explicació de projectes col·lectius (3:16 - 6:48)
 - * Projecte "Experimentem amb l'art " (3:16 - 4:55)
 - * Projecte "A Bao A Qu" (4:55 - 6:48)
- Mostrar les inquietuds a través de la creació i l'art (7:34 - 11:20)
- Incorporar el nostre entorn en la creació (14:08 - 18:35)
- El procés com a part del resultat (18:50 - 23:00)
- La frustració en la creació (23:40 - 26:50)
- Incorporar totes les veus en la creació (27:40 - 31:00)
- La confiança en el grup (31:30 - 36:25)
- La imposició de finalitzar un projecte (37:00 - 40:00)
- Resiliència i mutabilitat de les idees (41:10 - 45:40)
- La veu de l'alumnat (46:00 - 48:00)
- La creació del vídeo final (48:36 - 51:15)
- Activitats per crear col·lectivament (52:30 - 58:00)

Idees destacades:

EXPERIMENTEM AMB L'ART

- La documentació és fonamental per a la creació: cal cercar artistes que treballin els temes que ens interessin. També obrir el tema per desengranar-lo: pluja d'idees, converses amb tot el grup, com volem concretar els nostres interessos...
- Compartir el coneixement és la base de la creació col·lectiva.
- La prova i l'assaig-error són les bases per començar amb la creació: estirar el fil d'una idea i veure cap a on ens porta, no hi ha una recepta clau que ho desllorigui tot.
- Per incorporar l'entorn en les nostres creacions, cal conèixer-nos i crear ponts entre les escoles i els centres de proximitat, tot generant aliances i connexions per compartir coneixements i experiències. Això enriqueix el nostre procés creatiu però, a més, aporta coses a la comunitat.
- Pel que fa a la frustració, és fonamental incorporar l'error i desnonar la por a equivocar-nos i la inseguretat en els processos de creació. El bloqueig i la frustració també passa als artistes reconeguts: forma part del procés creatiu i ens pot fer aprendre.
- Per incorporar totes les veus és fonamental la confiança. I la confiança només es genera amb temps i coneixença, que és un procés llarg i lent. Només així s'arriba a pensar en el bé comú del grup i del projecte.
- Per construir confiança és important donar espai quan apareix un conflicte: és fonamental sentir-nos còmodes i pensar en el bé del grup. Dividir-nos en petits grups, per exemple, és una bona idea perquè tothom pugui expressar com se sent. O bé treballar a través d'un grup motor. O bé generar un rol de moderació rotatiu que vetlli perquè tothom tingui veu i espai en el grup.

- A l'hora de pensar en el resultat, el temps té un paper fonamental i genera pressió. Posar valor en el procés permet defugir aquest imperatiu: "Tranquils, tot sortirà segons l'imprevist". Cal acollir l'imprevist i valorar el procés. El que aprenem amb el projecte és ben important, independentment de com sigui el resultat.
- És molt bonic quan un projecte creatiu es pot estirar, eixamplar i repensar, quan funciona com una llavor que pot créixer cap a llocs diversos i inesperats. Al capdavant, els processos creatius generen preguntes i ens permeten pensar-nos.
- Incorporar l'alumnat significa fer-los protagonistes del seu propi aprenentatge, a través d'una consciència clara del coneixement adquirit. Enregistrar el procés permet que quedin traces de tot això i ser conscients de l'aprenentatge.
- En relació al vídeo final, pot ser interessant crear un rol o una comissió que es faci càrrec d'enregistrar el procés: que la comissió seleccioni el material enregistrat, més enllà d'enregistrar-ho. Que el procés també tracti de seleccionar quina part del procés i com es vol mostrar.
- Pel que fa a activitats per crear col·lectivament, és interessant utilitzar el material com a detonant de les activitats. Una altra possibilitat és hibridar llenguatge: per exemple, dibuixar el so o sonoritzar els dibuixos. També crear amb material desconegut i inesperat.

A BAO A QU

- En la creació, hi ha un primer moment de nodrir-nos de referents i de l'experiència dels altres: no com a model, sinó com a trampolí que ens llença més enllà i font de la qual beure. I, després, hi ha un moment posterior al d'obertura que consisteix a recollir i concretar.
- Incorporar l'entorn en les nostres creacions és interessant a nivell pedagògic i a nivell educativo-creatiu: el que ens envolta pot ser molt revelador per a les nostres creacions. Posar en valor el nostre entorn i el nostre context i pensar en el retorn que els podem oferir.
- El procés és una manera de pensar: l'escriptura, el dibuix, les entrevistes, la fotografia... activen i registres idees, activen possibilitats. Moltes disciplines s'hibriden en el procés de la creació i treballen juntes per oferir un resultat. Una disciplina, en la creació contemporània, és una possibilitat oberta.
- Pel que fa a la frustració, forma part de la creació: en un procés de creació real, no sabem cap a on anirà i on ens durà. Parlar i compartir-ho tot és un gest de confiança que ens permet persistir malgrat les frustracions i els entrebancs. Es tracta d'un procés d'aprenentatge, també els camins que no tenen continuïtat.
- Per incorporar totes les veus és important que hi hagi molta rotació a l'hora del fer: que tothom pugui provar els diferents rols de la creació abans de decidir qui fa cada tasca. En un primer moment, és interessant experimentar rols i espais en el si del grup, potser descobrim aptituds i perdem por i vergonya.
- Per construir confiança és també rellevant no oblidar la part individual i la reflexió pròpia: que cadascú aterri les seves pròpies idees per després poder-les

aportar al grup de manera clara i ordenada. Al consens s'hi arriba amb respecte, implicació de tothom, recerca de solucions sense aferrar-se a una idea pròpia, expressar opinions ben pensades, argumentar els punts de vista...

- A l'hora d'imaginar el resultat, també és important pensar no tant en el moment de l'exposició sinó de com acabem com a grup. Com hem arribat fins aquí? Què ens ha passat? Hi ha un moment en què cal acotar i fer previsió segons el calendari, dimensionar les idees que tenim i el que podem executar.
- Pel que fa a la resiliència i mutabilitat de les idees, és important tenir en compte que el món sempre pot ser pensat i que, tal i com el món muta, allò que estem pensant sempre es podrà repensar i concebre de manera oberta.
- Incorporar l'alumnat significa compartir amb la resta del grup les petites revelacions, el coneixement adquirit, allò que ha sorgit amb el temps.
- En relació al vídeo final, s'ha de tenir en compte que és una peça que també cal concebre. Segurament, com més sòbria i senzilla, millor funcionarà. Incorporar el procés és interessant, i per això cal haver-lo registrat abans.
- Pel que fa a activitats per crear col·lectivament, és interessant treballar a escales diverses: des d'un esbós a redimensionar-lo a escala d'aula. Redimensionar ens permet anar a llocs diferents.

3. COM PRESTEM EL NOSTRE PROJECTE?

AMB LAURA SANGRÀ I GERARD VIDAL

<https://youtu.be/9HBcj7-galc>

Què cal tenir en compte a l'hora de presentar el nostre projecte? Com expliquem la idea i el procés en tant poc temps? Podem plantejar altres formes i tècniques per presentar un projecte? Hi ha programari lliure i eines gratuïtes per a l'edició de vídeos que ens puguin ser útils? Com gestionem el material que hem de descartar? Com fer un bon making off?

37

Participants:

Laura Sangrà: presentadora i reportadora de Betevé, col·laboradora diari ARA.

Gerard Vidal: director cinema, músic i dramaturg.

Sandra Vicente: moderadora i periodista.

Paraules clau:

- Limitacions
- Idea
- Rols
- Resultat
- Crítica
- Programari lliure
- Making off

Blocs temàtics:

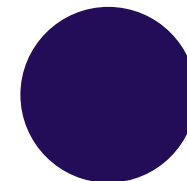
- El temps limitat de la presentació (4:00 - 6:50)
- Mostrar l'origen de la idea i la creació en poc temps (7:30 - 9:57)
- Els rols que hi ha rere les càmeres (10:10 - 13:10)
- Explicar un projecte: com? (13:35 - 18:22)
- Diverses formes i tècniques d'animació (18:40 - 20:45)
- El resultat i el que volem saber (21:45 - 24:45)
- Què cal explicar per presentar el projecte al món (25:20 - 29:00)
- El material que queda fora (29:35 - 30:50)
- Crítica constructiva i millora de projecte (31:45 - 36:20)
- Programari lliure i eines gratuïtes (37:00 - 42:23)
- Making off (43:20 - 45:00)

Idees destacades:

LAURA SANGRÀ

- El temps és relatiu: quinze minuts per resumir la feina de tot un curs implica prioritzar allò que és representatiu. Cal guiar-se per les 6Q: qui, què, com, on, quan i per què. Qualsevol peça que contesti aquestes preguntes, malament no pot estar.
- Per explicar l'origen de la idea i el procés col·lectiu, cal anar a allò senzill (i això no és cap cosa despectiva). Per exemple, no cal que hi aparegui tothom. Sovint, les idees senzilles però creatives són les més interessants.
- Rere les càmeres, en un programa de televisió, hi ha: algú que presenta, algú a la càmera, algú que dirigeix, algú que munta, algú que regeix, algú que produeix. El repartiment dels rols s'ha de fer de manera sincera.
- A l'hora de presentar projectes més abstractes, també funciona falsejar: si no has pogut documentar el procés, es poden falsejar els passos seguits, com es fa amb les receptes de cuina. Sempre és pot tornar a fer el making-off, encara que no l'haguem pogut enregistrar.
- Hi ha altres formes i tècniques per presentar projectes com, per exemple, no fer un muntatge, sinó estalviar-se'l fent un plantejament bo en què la veu en off té força pes (amb un guió ben treballat) i hi ha imatges que l'acompanyen. Pot ser una alternativa senzilla si el muntatge no es veu clar.
- Quan se'ns presenta un projecte, el que més ens interessa saber és el tret diferencial, allò que fa del teu projecte un cas únic i especial.
- Pel que fa al procés, és interessant explicar l'anecdota: les anècdotes, bones o dolentes, que ens han fet avançar i moure'ns. Això implica també explicar els moments de dificultat.

- Quan expliquem el projecte al món, cal tenir en compte que pot ser bo dir qui som i què en ha dut a fer allò: tocar la fibra també és important. Què és el que el teu projecte aporta al món? Encara que sembli una cosa molt gran, el gest és important.
- Pel que fa al material que queda fora, és una cosa inevitable haver de seleccionar i descartar. De fet, que això passi és bona senyal, perquè vol dir que s'està generant molt de material bo i interessant.
- En relació a les crítiques, diversificar està bé: no entregar-te només a l'opinió d'una sola persona. El temps també és clau: deixar macerar les coses, deixar-les respirar per tornar-hi amb més calma i més distància. L'enamorament de les idees s'ha de pausar i cultivar amb el temps per veure com es modifica.

GERARD VIDAL

- Si pots resumir el teu projecte en dues línies o explicar el teu projecte a una persona a l'ascensor, aleshores tens el projecte focalitzat. De fet, si en comptes de durar 15 minuts dura 10 minuts, no passa res.
- Per explicar l'origen de la idea i el procés col·lectiu, s'ha de confiar que cadascú treballa en la seva part i delega en els altres. Està molt bé tenir clares les bases i els objectius i, a partir d'aquí, delegar i posar-ho en comú.
- Rere les càmeres, en un rodatge de cinema, hi ha també una part important de guió. És un error pensar que tothom ho pot fer tot: sembla bonic, però és menys eficient.
- A l'hora de presentar projectes més abstractes, és important enregistrar el procés, que serà material que, possiblement, en un futur, es podrà utilitzar. Hi ha webs com la de Verkami on es poden veure exemples de vídeos que presenten els seus projectes: des de literaris a musicals.
- Webs útils:
 - * Verkami > presentació de projectes: www.verkami.com
 - * Pexels > material d'arxiu i estoc gratuït: www.pexels.com/ca-es
 - * Internet Archive > material d'arxiu i estoc gratuït més antic: archive.org
- Hi ha altres formes i tècniques per presentar projectes com, per exemple, els dibuixos. Així es poden generar diversos plans, afegir una veu en off... O bé animar amb l'ordinador.
- Quan se'ns presenta un projecte, el que més ens interessa saber és quina és la necessitat d'aquest projecte, per què és necessari. També què ens ha dut a treballar-hi.

- Pel que fa al procés, és interessant el contrast entre els objectius plantejats i els assoliments finals. És interessant per veure com s'ha modificat el projecte al llarg del procés. També és interessant presentar qui hi ha rere el projecte, atorgar-li un to més personal a aquesta presentació (depèn del tipus de vídeo que es faci, és clar).
- Quan expliquem el projecte al món, cal tenir en compte que pot ser bo mostrar el cor del projecte: la motivació que t'ha dut a explicar aquella història i la necessitat, el motor, del projecte.
- Pel que fa al material que queda fora, cal pensar que, si un projecte s'entén amb la meitat de paraules o de temps, és millor. Com menys millor és una bona divisa a tenir en compte.
- En relació a les crítiques, un ha d'agafar el que et serveix per trobar un millor camí. De totes maneres, sempre és bo saber com es pot rebre des de fora allò en què tu estàs immers.
- Programari lliure:
 - * Windows Movie Maker (PC)
 - * iMovie (MAC)
 - * I el web Clipchamp: clipchamp.com
- Més que tenir grans aplicacions o tècniques, són importants els detalls com la llum, l'estabilitat de la càmera, poc soroll d'ambient, crear una veu en off neta i polida.

40

